

**МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ”**

ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

**КАТЕДРА "ХИГИЕНА, МЕДИЦИНСКА ЕКОЛОГИЯ,
ПРОФЕСИОНАЛНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ И
МЕДИЦИНА НА БЕДСТВЕНИТЕ СИТУАЦИИ"**

**КАТЕДРА „ИНФЕКЦИОЗНИ БОЛЕСТИ, ЕПИДЕМИОЛОГИЯ,
ПАЗИТОЛОГИЯ И ТРОПИЧЕСКА МЕДИЦИНА”**

ЛЕКЦИЯ № 8

**ЗА ДИСТАНЦИОННА САМОПОДГОТОВКА ПО УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА
„ХИГИЕНА И ЕКОЛОГИЯ НА ЗДРАВНОТО ЗАВЕДЕНИЕ ”**

**ЗА СТУДЕНТИ ОТ СПЕЦИАЛНОСТ
„УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ”**

ОКС „МАГИСТЪР“

**ТЕМА : ПРЕВЕНЦИЯ И КОНТРОЛ НА ВЪТРЕБОЛНИЧНИТЕ
ИНФЕКЦИИ (ВБИ)**

РАЗРАБОТИЛ: Доц. д-р Т. Петкова, дм

Гр. Плевен

2020 г.

Медицински стандарт по превенция и контрол на вътреболничните инфекции (Наредба № 3 от 8 май 2013 г.)

За профилактика и контрол на ВБИ се прилагат две основни категории предпазни мерки:

- **Стандартни предпазни мерки**, които задължително се прилагат при всички пациенти независимо от диагнозата и инфекциозния статус.
- **Допълнителни (изолационни/бариерни мерки)**, които са специфични и целят прекъсване на съответния път на разпространение на ВБИ: аерогенен, въздушно-капков или контактен.

Стандартните предпазни мерки представляват задължителния минимум от изисквания за превенция на ВБИ.

- Те са предназначени да ограничат риска от предаване на микроорганизмите – причинители на ВБИ, както от установени, така и от неустановени източници на зараза в лечебните заведения.
- Задължителното прилагане на комплекса от стандартни предпазни мерки при грижите за всички пациенти осигурява висока степен на защита за пациенти, персонал и трети лица.

Стандартните предпазни мерки се прилагат при очакван контакт със:

- кръв;
- всички видове телесни субстанции, секрети и екскрети, независимо от установеното наличие или липса на кръв в тях;
- увредена кожа;
- лигавица.

Стандартните предпазни мерки включват комплекс от безопасни методи на работа и лични предпазни средства с бариерни функции:

- хигиена на ръцете;
- използване на лични предпазни средства при контакт с кръв, други телесни течности, секрети;
- почистване, дезинфекция и стерилизация на оборудване, бельо и околна среда;
- управление на болничните отпадъци;
- безопасна употреба на остри и режещи предмети.

Хигиена на ръцете

- С миенето и **хигиенната дезинфекция** на ръце се постига редукция на транзиторната флора, а с **хирургичната дезинфекция** – редукция и на част от постоянната флора.
- Хигиената на ръцете се състои от **четири елемента**, които се прилагат отделно или в комбинация: миене на ръце, дезинфекция на ръце, защита на ръцете от контаминация чрез ръкавици и грижи за кожата на ръцете.

Личните предпазни средства

- Личните предпазни средства са предназначени да осигурят защита на персонала и да ограничат разпространението на инфекциозните агенти в лечебните заведения. Подборът на личните предпазни средства се основава на оценката за нивото на риска в зависимост от вида на грижите за пациента.

Личните предпазни средства включват:

- ръкавици;
- защитни средства за очите (очила, шлемове);

- маски;
- предпазно облекло – престилки, обувки/калцуни и шапки.

Личните предпазни средства се използват от:

- медицинските специалисти, които непосредствено обслужват пациентите и могат да имат контакт с кръв и телесни течности;
- лабораторният персонал, който обработва материали от пациентите;
- помощният персонал (санитари, в пералното отделение, по почистването и др.) в случаите, когато имат контакт с кръв и телесни течности;
- придружители, които се грижат за болния, в случаите, когато имат контакт с кръв и телесни течности.

Допълнителни (специфични) предпазни мерки

- **Допълнителните (специфични) предпазни мерки** се прилагат винаги успоредно със стандартните предпазни мерки при пациенти с диагностицирана или съмнителна инфекция, при която за прекъсване пътя на разпространение са необходими освен стандартните предпазни мерки и допълнителни изолационни или други бариерни мерки.
- Допълнителните предпазни мерки се прилагат при инфекции, предавани по **аерогенен път, по въздушно-капков път и чрез контакт**. Комбинации от отделните видове допълнителни предпазни мерки се прилагат при инфекции с няколко различни пътища на предаване.
- **Абсолютна (стриктна) изолация (при хеморагична треска, метицилин-резистентен *S. aureus* и др.)**. Такъв тип изолация се изисква, когато съществува риск от инфекция, предизвикана от силно патогенен или друг необичаен инфекциозен агент, с възможни различни пътища на предаване.

Управление на медицинските отпадъци. Основни принципи за управление на отпадъците

Медицинските отпадъци се разделят на **битови** и **опасни отпадъци**.

Всяко лечебно заведение трябва да има **програма за управление на отпадъците**, която се актуализира периодично. Третирането на медицинските отпадъци се извършва при спазване на Закона за управление на отпадъците.

Опасните отпадъци са потенциален резервоар на патогенни микроорганизми и изискват специално внимание. Към опасните отпадъци се отнасят:

- **микробиологични и патологични материали**, кръв и други телесни течности, трупове на животни, използвани за лабораторни цели;
- **различни химични отпадъци** (цитотоксични, отпадъци с повишено съдържание на тежки метали);
- **радиоактивни отпадъци**.

Безопасна употреба на остри/режещи предмети

- Работата с игли, скалпели и други остри/режещи инструменти е свързана с голяма вероятност от предаване на HIV, вирусите на хепатити В и С и други патогени.
- Осигуряват се условия за предотвратяване на наранявания по време на почистването на инструментите за многократна употреба, както и при обезвреждането на инструменти за еднократна употреба.

Безопасна инжекционна практика

- За предпазване на пациентите от инфекции при инжектиране е необходимо използването на стерилни игли и спринцовки; вкл. използване на игли и спринцовки

за еднократна употреба, както и спазване на изискванията за безопасно обезвреждане на използваните остри режещи предмети.

Видове изолация на пациентите

- Единична изолация
- Кохортна изолация
- Мерки при преместване на пациенти